

SZÉKELY KÖZÉLET

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI UJSÁG

Előfizetési árak:
Égész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyedévre 13 Lei.
Egyes szám ára 1 Lei.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNIKA.

Megtörtént a román politikai körökben oly nagyon várt lépés: a magyar püspökök eskütétele. Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi róm. kath. püspök után e hó 9-én Széchenyi Miklós gróf nagyváradi róm. kath. püspök és Nagy Károly erdélyi ref. püspök Bukarestben a királynak, 10-én pedig Ferenc József unit. püspök Kolozsváron a kormány megbízottjának: Mettes Péter dr. prefektusnak tették le a hivatalos esküt. Nagy jelentőségű tény ez: a kormány — tudvalevőleg — ettől tette függővé az egyházak állami támogatásban való részesítését. Most, hogy a függőség oka megszűnt, kíváncsian várjuk, milyen álláspontra fog helyezkedni a kormány az egyházakkal szemben és milyen mérvű támogatásban fogja őket részesíteni? Vajjon támogatásuk csak az egyházakra terjed-e ki, vagy az egyházak által fenntartott kulturintézményekre is? Nem hisszük, hogy a kormány magáévá tenné azt a tervet, mely szerint a felekezeti iskolákat nem részesítenék állami támogatásban. A felekezeti iskolák éppen úgy a kultura szolgálatában állanak, mint az állami iskolák s éppen ezért a kultura terjedését nehezíti meg az, ki az iskolák támogatását, — legyen

az felekezeti vagy nem felekezeti — megtagadja.

Hir szerint a kultuszminiszterium már meg is kezdte a papok illetményeinek állami kiegészítését, melynél a magyar rezsim idejebeli kongruapótlás módját alkalmazza.

*

A külpolitikai események két irányba terelik minden figyelmünket: Délre, ahol új háború dühöng a törökök és görögök között és Észak-Nyugatra, ahol forradalmi sztrájk fenyegeti az angol világbirodalom szívének: az anyaországnak belső békéjét. S bár a déli események már pozitív eredményekről: a görög sereg katasztrófális vereségéről és Görögország válságos helyzetéről számolnak be, melynek hullámai — hir szerint — a király trónját is megingatták, mégis nagyobb érdeklődéssel nézünk Anglia felé, ahol a kormányt társadalmi osztályharc állította súlyos problema elé: a dolgozó milliók kenyérkérdésének megoldása elé. Ez a problema sürgős megoldásra vár, ha nem akarja az angol kormány, hogy millió meg millió munkáskéz termelő ereje romboló erővé változzék. Hogy miképpen oldja meg, azt nem tudjuk, de, hogy meg fogja oldani bármilyen áldozatok árán is: bizonyosak vagyunk benne. Az angol kormány ismeri azt az erőt, mely szervezett munkásságában rejlik s éppen ezért nem engedheti meg a forradalom kirobbanás-

sát, amely könnyen a munkáspárt hatalomra jutásával végződhetne. De ha ez nem is következne be, bizonyos, hogy messze menő külpolitikai hatásai el nem maradnának.

Bármint zárul is le az angol szénbánya munkások sztrájkja, már magában véve azzal a ténnyel, hogy a közöttük és munkáltatóik között meghiusult tárgyalásokat a kormány vette kezébe, eléggé bebizonyították, hogy oly erő van kezükben, amely a társadalmi élet progresszív irányu demokratikus fejlődésére nagy hatással fog lenni.

Uj idők

uj embereket kívánnak. Egész embereket, akik megértik az idők szavát s aszerint cselekedzenek. Hiába fujjuk a régi nótát, hiába játszunk a régi hurokon, az új idők gyermeke azt meg nem érti. A régi, rombadült világ romjait eltakarítani s a romok helyébe az új világot felépíteni: a jelen nagy feladata. És mit csinál a jelen embere? Pannasszal, jajjal van tele mindenki, sorsának jobbrafordulását mástól reméli s ahelyett, hogy a jövő harsonája töltene be a lelkeket, a jelen keserveit fujjuk gyenge fűzfapokón.

A földmivelő panaszkodik az iparosra, az iparos a földmivelőre, a kereskedő mindkettőre s közösen a hivatalnokra és így tovább. Döcögve, nyikorogva megy előre az emberi társadalom szekere, hol itt, hol ott kátyuba kerül s hol vannak az erős kezek, amelyek megértve az idők szavát,

Az asszony...

— A „Székely Közélet” eredeti tárcája. —

I.

Az orvos nyugodtan jelentette ki az előszobájában várakozó férjnek: „A nagyszágos asszonynak meg kell változtatnia életmódját, ellen esetben baja komoly aggodalmakra adhat okot.”

A nagy, komor ember meghökölt. Alapjában véve szerette törekény kis feleségét. Úgy, ahogy a mindennapias gondolkodású emberek szeretni szoktak, akik nem értik meg a nőket.

Legénykorában, mint egyszerű szatócs, fáradhatatlan szorgalommal küzdött az étellel. A sors olykor kedvezett, olykor meg a hullámok majdnem összecsaptak feje fölött. Ebben a mindennapias, prózai küzdelemben teljesen megfelleledkezett arról, hogy az embernek nemesebb hivatása is van a létfenntartási eszközök megszerzésén kívül. Olyankor, mikor nem volt vevője, szórakozottan nézte kis boltja ablakából a nyüzsgő emberáradatot. Az emberek, mint a fáradhatatlan hangyák futkostak a mindennapi kenyér után.

Az átellenes házból minden kora reggel egy halvány kis lány surrant ki és úde fürgé léptekkel vegyült be az emberáradatba. Láttára sokszor felsóhajtott: „Bizonyára ez is a kéréletlen sors játékszere.” Ilyenkor valami megmagyarázhatatlan benső érzés azt sugta neki, hogy a véges élet oly sivár így, egyedül.

Egy munkás-ünnepélyen megismerkedett a leánnyal. Bensőséges, igaz barátság fejlődött ki közöttük: az egyországos valami különleges vonzalma, nem is a szerelem, nem is az érdek, hanem az életosztón egyesítő, meleg kapcsolata...

... Évek küzdelme a kis vagyont meggyarapította. A kis szatócsnak már fényes üzlete volt a piactéren; de lelki világa is éppen olyan

átalakuláson ment keresztül. Egyszerre csak gyűlölni kezdte az egyszerűséget és vágyott minden után, ami káprázatosan vakító. Oly mohó örömmel kezdte habzsolni a gyönyörnek hitt léha tobzódásokat, mintha egy pillanat alatt kárpótolni akarná magát sivár multjéért. A kis törekény asszony nem ment át hasonló átalakuláson. Az ő egyszerű egyénisége nem szivlelt semmit, ami fény, pompa, ragyogni vágyás. Így a derült égen olykor megjelentek az egyenletlenség komor felhői. Nem voltak ezek zivatarok bitörések, hanem két egymással meghasonlott természet hangtalan, de kínos eltávolodása. Így tört meg a kis asszony smugy is gyöngye szervezete testben és lélekben.

II.

A tavasz első napsugara falun találta az asszonyt: férjének valami öreg nénikéjénél, olyan rokonnál, akire az ember csak akkor szokott gondolni, amikor éppen szüksége van rá. Egyszerű jóságos néni volt, kit a kúbes tyukjain kívül alig érdekelt valami.

Szeretettel fogadta, valami olyan anyás szeretettel. Nem bizonygatta neki, hogy mennyire örül jelenlétének, vagy hogy eddig is sokszor gondolt rá. Egyszerűen homlekon csókolta és azt mondta: „Érezd magad otthon.”

Az asszony nem fogadta meg öreg nénikéje őszinte szavait, mert akaratlanul is jobban érezte magát, mint otthon. Visszatértnék látta boldog, egyszerű életének időszakait, amikor még öröm töltötte be a lelkét a vasárnapi kirándulások gondolatára. Be másnak is képzelte ő akkor az életet... A levendula illatos kis szoba valami végtelen megnyugvással hatott most rá, amelyben újra álmodta szép, leánykori álmait...

III.

Négy hete élvezte már a meleg bensőséges vendégszeretetet. Itt, ahol a tettetés kínos je-

leneitől mentesen élhetett, visszanyerte lelkének rugékonyságát. Dolgozott, sétálgatott és megelégedettnék érezte magát. Rendesen a falu melletti fűzest választotta sétahelyéül. Ez a csendes hely valahogy olyan jó összhangban volt hangulatával. Sokszor egészen gyerekek érezte magát, olykor meg a mesebeli tündér királyfira várakozó fiatal leánynak.

Egy vasárnap délután valami egykedvű unottság bággyasztotta el testét a patakparti séta közben és arra kényszerítette, hogy leüljön a lengő fűzek alá. Elgondolkozott. Férjére gondolt, ki most léha társaságával teljesen átadhatja magát ledér szórakozásainak. Ki tudja, tán meg is csalja. Visszaidézte elválásuk pillanatát és azt a fagyos, kimért csókot.

— Istenem, vajjon milyen lesz a viszontlátás? — ezen töprengett és oly sivárnak érezte jelenlegi életét az egyszerű multtal szemben, amikor az ura az övé, egyedül csak az övé volt. Hirtelen megremegett. Nem, ő többé nem megy vissza. Valami kimondhatatlan vágyat érzett arra, hogy elmenjen valahová, ahol soha nem találják rá.

Lépéseket hallott. Egyszerű ruházatu férfi baladt el mellette: a tanító. A romlatlan lelkü falu szokásainak megfelelően, köszöntötte az asszonyt és annak sáppadt arcát látva, önkéntelenül megkérdezte:

— Talán rosszul lett? Nem lehetnék segítségére?

Az asszony zavartan mosolyogva tiltakozott, majd, hogy másra terelje a beszédet, egyszerű, falusi témára csapva át, megindult vele a falu felé. Beszéltek a dolgos méhecskékről és a falusi, egyhangu életről. Beérték a faluba. A nap sugar mindenkit kicsalt a házból. A vasárnapi ünnepelőbe öltözött lakosság talán a tavaszt ünnepelte. Virgane gyerekek csoportokba verődve játszadoztak valami naiv énekes játékot, melyet abba hagytak egy pillanatra a tanítóék közeled-

bátran belekapaszkodnának a forgandó idő kerekének a küllőjébe s annak irányát szabnának?

Szeretjük magunkat demokratáknak tüntetni fel, mert hiszen ez is az új idők egyik jelszava, egyik követelménye s az egész demokratságunk kimerül abban, — hogy leereszkedőleg kezét fogunk egyik kisebb állású embertársunkkal.

Hirdetjük az egymás megértését, de az a megértés csak addig terjed, amíg embertársam megért engem, de hogy én engedjek, olyan nincs.

Szívünk tele van látszólag a szenvedők, a nyomorgók iránti sajnálkozással, de már mikor ennek a sajnálkozásnak kézzel foghatólag is kifejezést kellene adni: akkor nagyon szűk, vagy egyáltalán meg sem nyílik tárcánk a nyomor enyhítésére, mástól várjuk, hogy kezdje ő előbb.

Társadalmi életünkben hiányzik az őszinte melegség, az egymás megbecsülésének gondolata. Szavakon nyargalunk, mikor tettek kellene s etikettzerű szabályokat követünk, mikor egymásba kellene kapcsolódjunk, hogy közösen munkálkodhassunk a társadalom sebelnek meggyógyításában.

Az egész világ areulata nem egyéb, mint egy nagy chaosz, a különböző felszínre vetett, a kielégített és ki nem elégitett eszméknek, irányoknak, vágyaknak és reményeknek behelyesződése az új világ rendjébe, az új alakulatok keretébe. És amíg ez az elhelyezkedés tart, addig nyugvópontot hiába keresünk, addig mindajánknak, kiesinynek és nagynak egyformán kötelessége, hogy ott és azon a helyen, ahová a végzet állította, munkálkodjunk s ne összetett kézzel jajgassunk és panaszkodjunk, hanem megfeszített izmokkal, erős akarattal dolgozunk.

Kötelességek.

Jótekonycélú előadásaink újból megkezdődtek és ezzel a társas élet újra megindul. Nélkülöztük is már. Hiába: emberi mivoltunkat nem tudjuk levetkezni. A fejlődés mai fokán álló embernek már kulturális szüksége a társas élet, mely az egyének természete és képessége szerint különböző ugyan, de azért végeredményben ugyanazt a célt szolgálja: a szórakoztatást.

A mai viszonyok, különösen a gazdaságiak, tével és utjokból kitérve, tiszteletteljesen köszöntötték őket.

A kapu előtt üldögélő öregek megcsóválták fejüket:

— Ej, a tanító ur és a városi naccsága. Ennek nem lesz jó vége.

A jóslat némileg be is teljesült. Legalább annyira, mint amikor a falusi ember megjósolja az esőt és valóban tornyosulnak is komor felhők az égre, de egy kis csepergőn kívül egyéb nem lesz.

Gyakran találkoztak. Ideálisan, minden utógondolat nélkül. Pirulva fogtak kezét, mint két csinyen kapott gyermek. Aztán beszélgetni kezdtek a falu mindennapi eseményeiről. Pedig, oh Istenem, milyen kevés eseménye van egy kis falunak és mégis mennyit tud róla csevegni két egymást megértő lény... Romlatlan lelkük ujjongva köszöntötte a tavaszt, mely egész valójukat betöltötte.

Két hónap múlva az asszony haza ment. Táviratot kapott, hogy férje nagy beteg. A rendetlen életmód rendes következménye. A kis indóháznál kezét fogtak.

— Miért is kell magának elmennie? — szolt komoran a férfi és a hangjából annyi bánat, annyi meghatottság érzett ki.

— Talán még találkozunk. — szolt az asszony és bucsút intett fehér zsebkendővel, mely mintha lelke harmatos fehérségét tükrözte volna vissza...

IV.

Letelt a gyászév, unottan egyhanguan. Jóformán ki sem mozdult lakásából. Nem vágyott semmi után. De a csend, a magány, visszaidézte lelkébe a falut, a nyugodt, kellemes hónapokat és kínzó vágyakat ébresztett benne utána, melyek lassankint annyira elhatalmasodtak rajta, hogy nem tudott többé ellenállani. Egy szép májusi napon összecsomagolt és másnap visszautazott oda, ahol egy évvel ezelőtt oly csodás könnyedséggel gyógyult meg.

Alsócsernátoni Molnár Albert.

sokszorosán megnehezítik nekünk a szórakozást. És mégis, valahányszor olvassuk, hogy jótekonycélú előadás van készülöben, úgy érezzük, hogy *kell* szórakoznunk, talán nem is azért, mert lelki-szükség, hanem azért, mert kötelesség azokkal a társadalmi problémákkal szemben, melyeknek megoldása az államok jövő feladata, de amelyeket a mai államhatalmak „jótekonyság” cím alatt áthárítanak polgáraikra. Ilyenek a szegényügy, a rekantügy, hogy sok más közül csak ezeket említsem, de különösen ilyen a közoktatásügy. Ezek a téreken vannak nagy kötelességeink; de véleményem szerint a legnagyobb és legelmulasztatlanabb kötelességünk a közoktatásügyvel szemben van. Mert az emberiség jövőjének sulypontja a kultúrában van. Mennél nagyobb kultur érték halmozódik fel valamely népben, annál nagyobb a produktivitása s ennél fogva gazdasági értéke is. A kultúra tehát nem csak egyéni, nem csak nemzeti érték, hanem általános emberi és világérték, amelyért mindenkinek kötelessége áldozatot hozni olyan mértékben, amilyenben körülményei megengedik...

A jótekonycélú előadások újból megkezdődtek. Iskolák, intézmények fáradoznak és versenyeznek, hogy mentől kellemesebb szórakozást nyújtsanak a közönség áldozatáért. A közönségnek kötelessége ezt a fáradságot méltányolni: a kultúráért.

HIREK.

Április 16.

Tavaszt várunk.

Tavaszi párázatával van tele a levegő. Életet lehel az öreg föld magából. Minden fűszál, mely utat tör magának a száraz rögön át, minden szál hóvirág és ibolya, mely szerényen kínálja magát a gyönyörködni szerető szemnek, és minden rügy, mely a száraz galyakon fakad: egy-egy költemény, az új életre ébredő, a halottai-ból feltámadó, reményt hirdető természet harsogó himnusza.

Tavasznak balzsamos levegőjében tilinkó hangját hallom. Boldog gyermekkor mosolygó képe int felém a szerény hangokban. Mekkora különbség van az akkori és mostani tavasz között. Pedig az öreg föld nem változott. Az első tavaszi napsugár épen úgy előcsalja a rügyeket, mint akkor, a nap sem süt hidegebben — és mégis milyen más a mostani tavasz. Mintha a meleg tavaszi levegőben téli szél lengedezne, mely ráborul az emberiség lelkületére, mint valami jégpáncél. Tavasz van, tilinkó hangja szól, ibolya illata száll a levegőben — és mégis az emberiség lelkületében a tél kietlensége nem akar fölmelegedni.

Rideg, érzéketlen lett az emberiség nagyrésznének gondolkozása. A télnek kietlensége fekszi meg a lelkeket, s minden nemesebb érzés, szép, nagy gondolat, mely az emberiség életében is elhozná a várva-várt tavaszt: — nem talál rá a tavaszi földre, a rügyfakasztó talajra, hogy ott kikelve, gyümölcsöt érlelve, az emberiség egyeteme a boldog gyermekkor régi érzéseivel örvehessen a tavasznak.

Beteg az öreg föld. Nagy kórságban vajdik rajta az emberiség. Tavaszt várunk, mely a beteg tagokba új életet hozzon, mely leolvassa a lelkekről a tél kietlenségét. Tavaszt, tele napsugárral, mely magával hozza az emberi lélek legszebb virágát — a szeretetet.

A városi jéggyár ügye, melyről egyik multkori számunkban írtunk, már a közeli megvalósulás stádiumában van. A szükséges tőkét részvények jegyzésével biztosítják és a kibocsátandó részvények szinte teljes számban elő vannak jegyezve. Terv szerint 200,000 leu névértékben 400 drb. részvényt bocsátanak ki; egy részvény ára tehát 500 leu lesz. Az alakuló közgyűlést f. hó 23-ikán tartják meg. A gyár üzemét a

tervezők már május havában szeretnék megindítani s úgy tervezik, hogy a rendelkezésre álló és a fogyasztást kielégítő jég készítésétől fennmaradó munkaerővel, más melléküzemot tartanak fenn, legvalószínűbben: egy szövőgyárat, mely a közönségletnek megfelelően s előreláthatólag az érdekeltek kívánalmaival is találkozni fog.

Halálozások: Kisbaconi Benedek Ferenc székelyszerzi körjegyző életének 49 ik évében Székelyderszben f. hó 11 én elhunyt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Özv. Jakab Lajosné sz. Cukor Juliánna f. hó 13-án életének 63-ik évében a segesvári kórházban elhunyt. A helybeli r. kath. temetőbe temették f. hó 16-án délután.

Id. Kun Lászlóné szül. Orbán Lina életének 66 ik évében f. hó 14 én reggel meghalt. Halála rokonai és ismerősei körében nagy részvétet keltett.

Hánu János, Hánu József kereskedő édes apja f. hó 15-én d. u. váratlanul meghalt. A magas kort ért tekintélyes urat 17 én a hajnali órákban Segešvárra szállítják és ott temetik el d. u. 6 órakor.

A helybeli Oltáregyesület e hó végén fogja előadni a Bukarest szálló színháztermében „A harang” című bájos falusi életképet. Három felvonásból és két változástól áll, amelyben egymást követik a szebbnél-szebb énekszámok, kórusok, amelyek kísérete Szabó Ilus kiváló tehetségére van bízva. A próbák javában folyak Forró Gézáné és Vákár Vilmos vezetése alatt. Szereplők: Benedek tiszteleendő Szász József, Zsófia gazdaszóny Forró Gézáné, Péter Bodrogi Balázs, Sára Nagy Irma, bíró Vákár Vilmos, jegyző Csendő Jendő, földesur Horváth Gida, felesége Homolay Manci, Varjas Keresztély Gyula, Florika Florián Kiky, gazdák: Spanyár Pál, Dragomán Domokos, Barabás György, Horváth Gida, leányok: Szakács Méci, Florián Mici, Vass Márta, Pluhár Ducey, kisbíró Slosser Vilmos, fiuk; Szakács Iván, Pluhár Gábor. Helyárak oldalszék 1-től 10 sorig 10 lei, a többi sorok 6 lei, páholy 40 lei, állóhely 4 lei, diákjegy és karzat 2 lei.

A ref. kollegium 23-iki műsoros estélyére jegyek válthatók a Könyvnyomoda Részvénytársaság üzlethelyiségében kedden (19.) déltől kezdve. Az estély műsorát falragaszokon közli a rendezőség, mivel technikai akadályok miatt meghívót nem bocsátottak ki.

A város vadászati és halászati joga f. hó 24-én, vasárnap d. e. 10 órakor a városi gazdasági tanácsnál tartandó nyilvános árverésen 6 évre bére adatik. Az árverési feltételek ugyanott megtudhatók.

A szombatfalvi hid és az alsó Kossuth-utca gyalogjárójának, valamint az alsó Kossuth-utca uttestének kijavítása a megvalósulás felé közeledik. Értesülésünk szerint a javításhoz szükséges cement ki van utalva és ideszállítására végezt Szibán György polgármester elutazott.

A sétatér gondozására és rendbentartására a városi tanács Frecska Samu kérészt szerződtette. Helyénvalónak tartjuk a városi tanács e lépését, mert több évi elhanyagolás után csakis úgy remélhetjük, hogy a sétatér kellemes szórakozó és sétahelye legyen közönségünknek, ha gondozását hozzáértő kezekre bízzák.

Felhívás a zeneértő közönséghez. A következő sorok közlésére kértek fel: Városunkban alakítandó filharmonikus zenekar létesítése céljából, tisztelettel ezuton kérem fel mindazon műkedvelőket, kik valamely vonós, vagy fuvóhangszert meglehetősen kezelnek és kottaismerettel is bírnak, valamint az ügyhöz méltó és kellő lelkesültséget éreznek magukban, alulírottául (Vármegyeház 29. sz. ajtó) mielőbb jelentkezni és címüket leadni sziveskedjenek. Tisztelettel: Dr. Pelczér Vilmos vm. II. főjegyző. — Városunk zenei életének fellendítése szempontjából magunk is kívánatosnak tartanók valamilyen zenei társaság megalakítását, amiért is e felhívást figyelmebe ajánljuk az érdekelteknek.

A hadifállapot megszüntetése. A helybeli alispáni hivatal értesítése szerint a hadifállapot megszüntetéséről szóló hivatalos rendelet ide is megérkezett. A gyülekezés szabadságát a rendőrségüel való bejelentési könyvszer korlátozza. A cenzura továbbra is fennmarad.

A helybéli zsidóság zionista csoportjának f. hó 10-én a vármegyeház nagytermében tartott estélye minden tekintetben sikerültnek mondható. Szép számu közönség töltötte meg a termet és élénk érdeklődéssel várta a műsor megkezdését. Kőnya Jancsi zenekarának nyitánya vezette be a műsort. A második pontot: a „Makka beus indulót”, valamint az utolsót: a „Hatikvát” jó összetanultsággal énekelte a vegyeskar. Kovács Gerő nagy páthosszal, ügyesen szavalt. Az estély szülpoutja ez alkalommal is a Weisz Fülöp dr. előadására esett, melyet érdeklődéssel hallgatott végig a közönség. Sámson Irma kellemes és nívós zongora játéka nagy tetszést aratott. Farkas Mózes sikerült szavata után Löbl Lajos értelmes és tehetségről tanuskodó előadásban ismertette Gordon, Frug és Bialik héber költőket, melynek keretében hatásos szavaltak: Fink Manó, Gottesmann László, Markovits Malvin és Sámson Andor. A kellemes és jó hanganyagú Czech Boriska énekét nagy tetszéssel fogadta a közönség és meleg tapssal honorálta. Szünet közben a közönségnek hideg buffét állított rendelkezésére a szomszédos kisteremben. Műsor után kedélyes táncmulatság következett, melynek szünetei közben Kálmán József dr. ügyvéd szellemes és aktuális tréfákkal mulattatta az ottmaradottakat. A mulatság a reggeli óráig tartott.

Az estélyen felülfizettek: Szöllősi Samu, Dr. Szöllősi Ödön 500—500; Léb Testvérek 250; Pollák Béla, Fábán Józsefné, ifj. Ugron Ákos, Rozmann Izidor, Sámson Lajos, Erdős László 100—100; Hirsch Hermann 80; Mózes Samu, Dr. Vánky Kálmán, Dr. Cornea Toma, Apfelbaum Hermann 60—60; Abraham Izidor, Guttman Samu, Kiss István, Szibán György, Farkas Samu 50—50; Dr. Kálmán József Vértés Simon, Fried Mór, Fischer Béla, Orbán Endre, Zsigmondovics Vilmos, Papp Z. Endre, Ritter Juci 40—40; Hirsch Lajos, Iezákovics Bernát, Weisz József, Jakab Izák, Löbl Mendel, Hirsch Gyula, Kohn József 30—30; Gidáli Berta, Deutsch Lipótné, Gottesmann Vilmos 25—25; Dr. Göllner Béla, Abraham Mendel, Randi Péter, Hartstein Dezső, Zélig Dezső, Ritter Lipót, Nyisztor Joachim, Codrean Aurél, Kocz Árpád, Andraas György, Micu Viktor, özv. Bartha Károlyné 20—20; Jakabfy Lajosné, Izák Ferenc, Orbán Lajos, Tomoiaga Mátyás, Pilich Lajos, Binder Samu, Salamon József, Craciun Nicolae 10—10; N. N., Farkas Jenő, Biró Gyula 5—5 lelt.

A Városi Jéggyár r.-t. alapítói ezúton is tudomására adják a részvényeseknek, hogy a r.-t. alakuló közgyűlése f. hó 23-án, szombaton d. e. 10 órakor lesz megtartva a városháza nagytermében.

Távozó tánctanító. Kaptuk az alábbi sorokat: A város igen tisztelt közönségétől — szülőktől, kedves tanítványaimtól és jó ismerőseimtől ezúton veszek búcsút, a viszontlátásra: *Székely Árpád* tánctanár. — Mint értesülünk, a tánctanító május 4-én reggelig tartó műsor nélküli táncmulatságot és októberben új tánckurzust fog rendezni.

Éjjeli zene bioszkópással. Folyó hó 14-én éjjel záróra után Bambó Ferenc, Kis Mátyás és Ampovits István zenészek haza indulva, találkoztak egy mulatni akaró fiatalemberrel, ki lakására hívta és 1 liter fenyővízzel megvendégelte őket. A zenészek a fenyővízzel — vizes pohárral — hamar végére jártak. Ampovits ezután szalonát hozott s minthogy zsebképe nem volt, egy 12 cm. hosszú és 3 cm. széles pengéjű, összecsapható kést is hozott magával. A szalonát elfogyasztva, a zenészek az Orbán Balázs-utcába mentek éjjeli zenét adni. Visszatértek alkalmával nagyon hangosak voltak, sőt egy helyen a léces kerítést is betörték, amiért a tulajdonos Ampovitsot megpofozta, Ampovits erre a többire támadt, hogy nem védelmezik őt meg egy paraszttól és Kiat pofon ütötte. Bambó a Kis pártjára állott és ketten támadtak Ampovitsra. Ampovits védekezett és kését elévéve annak használatával fenyegetőzött. Bambó azonban elvette tőle a kést. Ampovits erre menekülni akart. Bambó utána ugrott és a kést hátába, ezután pedig homlokába ütötte. A kés a jobb oldali tüdőt keresztül szurta. Kis a gordonkával verte Ampovitsot, addig, amíg az összetörtött. Miután jól helybenhagyták, odább állottak. Ampovits is feltápázkodott és hazavánszorgott. A szolgálattevő rendőr, aki már előzőleg figyelmesé lett a zajra, követte őket. Így ért el Ampovits lakására, ahol a vérbe fagyott Ampovits sebeinek bekötésével anyja kioldott. Rögtön intézkedett a kórházba szállítása iránt. Állapota súlyos. A rendőrség most végzi a kihallgatásokat. Bambó tagadja a tett elkövetését. Állítása szerint Ampovits a késsel való hadonászás közben beleesett a késebe. A kést különben ő maga szolgáltatotta be a rendőrségnek.

Tisztviselőtelep. A város területén lakó tisztviselők és közalkalmazottak kertészeti telepe állandó jellegű biztosítása végett, jövő vasárnap, e hó 24-én d. u. 3 órakor, az összes közalkalmazottak és nyugdíjasok a vármegyeháza nagytermében gyűlést tartanak. Az agrár reform rendén, olyan, konyhakerti veteményes terület céljára alkalmas föld kiadását kérik, melyből az összes érdekeltek, fejenként legalább 3—500 □ öl területet kaphassanak. Ugyanezkor kerül letárgyalásra a terbe vett tisztviselői lakások helyének kieszközlése ügye is. Mindkét irányban szerkesztett memorandumnak az *Agrár főtanácsos* leendő juttatása végett egy deputacio szerveztetik. Az ideiglenesen juttatott 50 □ öl veteményes terület hétfőn délután kiosztatik az aktív tisztviselők között.

Gépjárművek tulajdonosainak figyelmébe. Udvarhelyvármegye alispáni hivatala a következő felhívást küldötte leközlés végett: Folyó hó 25-éig az összes gépjárművek tulajdonosai, akik gépjárműveiket még az 1920. évi decemberi osztályozás elé nem vezették, a vármegyeház 37. sz. szobájában azokat bejelenteni tartoznak, amikor a szabad közlekedési engedélyt is kézhez veszik. Akik elmulasztják gépjárműveiket bejelenteni, a hadiszolgáltatási törvény 46. cikke szerint fognak megbüntetettetni.

Halálos kimenetű összeszólalkozás. Folyó hó 10-én déltájzt Pintó Sándor 68 éves seprű készítő cigány összeszólalkozott Ince Mihály 28 éves cigánnyal. Többek között azt mondotta neki: „Most lettél tisztességes ember, mert eszelőtt a ganyéban hanyódtál-vetődtél.” Ince erre egy doronggal úgy fejbe ütötte Pintót, hogy rögtön összeesett. Ince ijedtében eddig még ismeretlen helyre megszökött. Pintó egy félórai eszméletlen állapot után magához tért és a falu széles házába, a cigánybíróhoz vánszorgott, ahol csupán annyit tudott elmondani, hogy Ince Mihály megütötte. Ezután ismét elveszítette eszméletét. Többet nem is tért magához, hanem 12-ére virradólag meghalt. Az ügy megvizsgálására Szabó Géza dr. vizsgáló bíró vezetésével kommisszió szállott ki Atyhába. A boncolást Orbán és Komsa doktorok végezték: koponya repedést állapítottak meg. Midőn a kommisszió megérkezéséről a férje után megszökött Incené értesült, visszatért Atyhába és jelentkezett, azonban férje hollétét nem árulta el. Szabó Géza dr. személyleírását vett fel Inceről és minden intézkedést megtett kézrekerítésére.

KÖZGAZDASÁG.

A Földmives Szövetség

elmúlt hetében a vetőmagvak és gyümölcsfa-oltványok kiosztása még mindég tartott. A vetőmagvak, kivéve a búkkönyt és zabot, teljesen kifogytak. Érettük tehát a gazdakörök ne indítsanak fuvar a községekből. A búkköny és zabból is kevés van. A gyümölcsfa-oltvány utóbbi szállítmányából még 400 drb. elsőrendű minőségű, különböző faju oltványokkal rendelkezik a központ. Felhivatnak azon gazdakörök, melyek a fák árát már korábban befizették, hogy az átvétel iránt intézkedjenek, különben az oltványok más igénylőknek fognak kiadatni.

Junius hónapra tervezett határjárásos gazdasági szaktanítások tervezetét a tanácsülés elfogadván, az előadók felkérését, illetve kijelölését és beosztását a központ elvégezte és a szaktanítások engedélyezése végett a hatóságot megkereste. A tanítások engedélyezése után, a központ vezetősége az érdekelt gazdakörökkel a tanítások tárgyát és idejét, valamint az előadó nevét közölni fogja.

Elkészültek az állatok törzskönyvelésére irányuló munkálatok is, amennyiben az e célra szolgáló könyvek és naplók, nyilvántartási kimutatások rovatai és szövege megállapítást nyert. A naplókat a központ elkészíteti és minden egyes gazdakörnek e hó folyamán megküldi. Felkéri a központ vezetősége a gazdakörök elnökeit, hogy hívják fel a község azon gazdáit, kik a gazdaköröknek tagjai, hogy törzskönyvelésre szánt és erre tényleg alkalmas anyafőállataikat a gazdakörhöz jelentsék be és az ilyen bejelentéseket az elnök urak vegyék előjegyzésbe, tartsanak szemlét az állat felett s az állatról kialakult véleményüket jegyezzék fel. További eljárásokról szóló utmutatások a nyilvántartási naplók megküldése alkalmával fognak közöltetni. Előre hangsúlyozza a központ vezetősége, hogy csakis tisztavérű, edzett csontozatu, kiválóan tejlöképes a tulajdonságaiban nemes állatok jöhetnek törzskönyvelés alá, mely szempontok mellett a külemépsége is irányadó.

A vetőmag zab szállítására vállalkozott és szerződött ügyfél súlyos visszaélése miatt a szállított zab takarmányzab minőségben fogadtatott el. A szerződött fél ellen a központ bünvádi feljelentését megtette. Amely gazdaköröknek takarmányzabra volna szüksége, fuvarukat a központhoz bármikor beküldhetik.

Élelmi gabona beszerzését illetőleg több község gazdaköre kérdéseket intézett hozzánk. A közlelmezési hivatal gondoskodni fog a nép élelmezéséről. Legyenek tehát az ellátatlanok teljesen megnyugodva, mert sorra minden ellátatlan község hozzájut az élelmi buza és tengerihez, valamint árpához. A fennálló szállítási nehézségek miatt egyszerre nem lehet minden községet kielégíteni. Várjunk tehát sorra. Eddig már számtalan község hozzájutott az élelmi gabonához. Az ilyen községek ne sűrgessék újabb a gabona beszerzését, hanem engedjenek helyet azoknak, amelyek nem jutottak hozzá. Figyelmezteti a központ a gazdaközönséget, hogy az élelmi gabonát ne bocsássa viszonteladásra, mert ezzel visszaélést követ el a közrend és a népjólét ellen s ha valakit tetten érnek, nemcsak hogy elkobozzák tőle a gabonát, de súlyosan meg is büntetik. A példás rend és egymással szemben való köteles igazságosság hasson át mindenkit s kapzsisággal ne igyekezzék senki a más szája elől a kenyeret elvenni.

A mezőgazdasági munkálatok kedvezően haladnak minden vidéken előre. Gazdáink szorgosan igyekeznek a legkisebb földdarabokat is bevetni és kihasználni, minél fogva bevetetlen terület nem fog maradni a vármegyében. A gazdakörök elnökei buzdítsák a népet minden bevetetlen terület kihasználására és ha valahol mégis maradna ilyen terület, jelentsék be a központhoz, hogy intézkedhessünk a bevetés iránt.

Az őszi vetések a kellemes tavaszi időben kielégítően kezdettek bekrosodni és fejlődni. Egy kis eső elkéne rájuk. Ahol nem volt fogasolás, igyekezzenek a gazdák ezt végrehajtani még a beálló esőzés előtt. Az eső április második felében az időjelzések szerint be fog állani. Nagy depressziókat jelentenek északkelet felől és hideg esőzés várható.

A takarmányt tömegesen vessük, mert állatállományunk felszaporodott és kaszálóink nem adnak elegendő szénát.

Balázai Dénesnél egy fehér bika 1 és fél éves, Győrfi Lajosnál Bikafalván 1 drb 10-es számu Cyle féle váltóska 400 leírót eladó. Továbbá egy gazda tag eladásra kínál egy részvettű teljesen új hamot francia gyeplővel. Érdeklődők forduljanak a központ vezetőségéhez.

Társadalmi bélyeg a marhacédulán. A Közgazdasági Sajtótudósító közli: Az 5059 sz. körrendelet alapján a marhacédulára is kell ezután társadalmi bélyeget ragasztani. Ha tehát egy gazda a marháját piacra akarja vinni, a következő teendői és kötelességei vannak előzetesen: egy iv papírt kell vennie az 1598. b. a. sz. rendelet alapján kiállítandó szomszédossági bizonyítvány részére. Erre 1 Lei okmány, 25 b. értékű segélybélyeg ragasztandó. Ezután marhacédulát vált és amikor mindez megvan, az 5059. sz. rendelet értelmében még 25 bani társadalmi bélyeg ragasztandó a cédulára. Amíg a bélyegeket, papírt, bizonyítványokat beszerzi a kisgazda, egy fél napot eltölt, ami a mai napszám-bérek mellett legalább 10 Leire értékelhető.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)
Cenzurat: C. T. Sirea.

Egy pedálos cimbalom és egy háromkaru villamflampa eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Ha jó rend ruhára van szüksége, úgy tekintse meg Zimmerman Testvérek segesvári posztó-

gyárosok lerakatát

Barcsay Károly divat-üzletében, hol gyári áron elismert tiszta gyapjuszövetek kaphatók.

Teljes hálóberendezés, egyes butordarabok, függöny, szőnyeg és zongora

ELADÓ. Kossuth-u. 37. (emelet).

A Homoród-fürdőn egy villa eladó.

Cim megtudható: a kiadóhivatalban.

Egy házhely eladó
Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u) 140. mellett.

Az odorheui törvényszék.

C. 1057—1920.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi hogy dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Benedek Jére Ferenczné sz. Ilyés Ilona zetai lakos részéről 1911. I. t.-cz. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1914. évi november hó 26-án az uzsoki szorosban vívott ütközetek egyikében állítólag hősi halált halt Benedek Jére Ferencz volt zetai lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Szabó Gábor ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Benedek Jére Ferenczet és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Benedek Jére Ferencz életbenlétéről értesítsék, egyszerűen közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetésnek a Gazeta Oficiala-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálása tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1920 december hó 16-án.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hiteléül: Nagy Lajos, shiv. tisztv.

Női kalapok készítését,

úgyszintén régi kalapok átalakítását a legújabb divat szerint és a legjutányosabb árak mellett elvállalom. — Midőn pontos kiszolgálásról a t. hölgyközönséget előre is biztositom, tisztelettel kérem a szives pártfogást.

Özv. Vadasdy Sándorné

Strada Moria (Kornis-utca) 9.

Az odorheui törvényszék.

C. 77—1921. Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy György Károly Árpádné sz. Vituc Margit szentgyházafalvi lakos részéről az 1921: I. t.-cz. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán a Kárpátokban a zemplénmegyei Taksony község határában vívott ütközetek egyikében 1914. évi nov. hó 18-án állítólag hősi halált halt György Károly Árpád volt szentgyházafalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Dr. Borosnyai Pál ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék György Károly Árpádot és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot György Károly Árpád életbenlétéről értesítsék, egyszerűen közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetésnek a Gazeta Oficiala-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét, a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921 jan. 18-án.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hiteléül: Florián, s. hiv. tisztv.

A székelyudvarhelyi járásbíróság.

367—919. szám.

Jdézó hirdetmény.

Az odorheui járásbíróság közhírré teszi, hogy Szűcs Todor felperesnek, ifj. Dobra József alperes ellen szerz. érvénytelenítése iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1921. évi május hó 9-ik napján délelőtt 8 órakor hivatalos helyiségében (Prin. Elizabeta-utca 2. házszám, emelet 47 ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszerűen pedig az alperes részére, aki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul Dr. Kassay F. István ügyvédet (lakik Odorheiu) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Odorheiu, 1921 évi február hó 17.

Galeta, s. k., t. bír.

A kiadmány hiteléül: Florián, segéd h. tisztv.

Eladó

Str. Regele Carol (Orbán B.-u.) 47a.

3 szobát, konyhát, mosókonyhát, 2-tősi istállóból, kert és gazdasági udvarral bíró épületes belsőség.

Értekezni lehet: Dr. Borosnyay Pál ügyvéd irodájában.

Odorheui törvényszéktől.

C. 197—3. 1921.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Szentes Gyuláné szül. Darvai Vilma odorheui lakos részéről az 1911: I. t.-cz. 748. §. alapján előterjesztett kérelem folytán az 1917. évi január hó 9-én a „Sós mező” körüli harcokban, ellenséges golyótól találva, állítólag elesett Szentes Gyula volt odorheui lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Nagy Lajos ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Szentes Gyulát és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Szentes Gyula életbenlétéről értesítsék, egyszerűen közöljék azokat az adatokat, amelyekből az elhalt életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetésnek a „Gazeta Oficiala”-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. március 14-én.

Dr. Glósz s. k., tszéki bír.

A kiadmány hiteléül:

Florián Mária, s. hiv. tisztv.

Eladó ház

Str. Reg. Carol (Orbán Balázs-u.) 2. szám. 3 szoba, konyha, kamra mellékhelyiségek és szép kerttel. Értekezni lehet a tulajdonosnál a virágboltban.

Műhelyemben készült teljes szoba és konyha-

BUTOROK

jutányos árban kaphatók a legszolidabb kivitelben.

Burghardt Gyula, műasztalos

Odorheiu-Székelyudvarhely Str. Vasilie Alexandri (Tibád A.-utca).

Vállalok

Bul. Regele Ferdinand (Kos suth utca) 62. sz. alatti lakásunkban

férfi- és női fehérneműt, fiu- és leánygyermek ruhavarrást, himzést és kézimunkát

a legjutányosabb árban LÖRINCZY ERZSÉBET.

BUTOR-**nagyraktár!**

Mindennemű butor a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig állandóan raktáron kapható :: ::

nagyban és kicsinyben esetleg részletre is!

BALÁZS KÁROLY

butorraktárában

Bulevardul Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 27.

Az odorheui törvényszék.

C. 884/2-1921.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy Kovács Albertné szül. Fábian Anna felsősófalvi lakos részéről az 1911. I. t.-cz. 748. § a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1914. év november 13-án az oroszok ellen a Kárpátokban vívott egyik ütközet alatt állítólag golyó által találva hősi halált halt Kovács Albert volt felsősófalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Gönczi Gábor ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Kovács Albertet és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Kovács Albert életbenlétéről értesítsék, egyszerűen közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetésnek a Gazeta Oficiala-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, (Székelyudvarhely) 1920. december 16.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hiteléül: Burghardt József, shiv. tisztviselő.

Megérkeztek!

női szalma-díszkalapok, üres szalmaformák 60 L-től, kalaphoz való anyagok, spaterie organtinnal és anélkül, szalmabortnik minden színben, kalapdrót, tűzkek, virágok.

Nagyválaszték gyászkalapokban és gyászfátylokban, úgyszintén arcmenyasszonyi- és áldozási fátylokban, mirtuszkoszorúknak. Jutányos áron vállalom kalapok átalakítását, vasalását, átvarrását, melyhez a formák megtekinthetők. Ugyiszintén kézimunkák előnyomtatását, himzést, horgolást és monogrammozást. — A t. hölgyközönség b. figyelmét felhívom, hogy mielőtt kalapot vásárolna, ne mulassza el ujdonságaimat megtekinteni — vételkötelezettség nélkül. — Tisztelettel

Ordelt János

Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 3.

Megint nagymennyiségű, olcsó és jóminőségű**árak érkeztek!**

Siessen mindenki a közismert

Hirsch Rudolf divatáru üzletébe

mert vehet olcsón:

Duplaszéles tiszta gyapju női szövetet minden színben metr. Lei 80—110-ig.
Duplaszéles félgyapju szövetet minden színben " 42—70-ig.
Nagy választék tiszta gyapju angol férfi szövetekben metr. Lei 100—170-ig.
Francia mosó voalok és kretonok gyönyörű színekben " " 20—25-ig.
Angol zeffírek " " 20—34-ig.
Jóminőségű chiffonok " " 20—30-ig.
Férfi és fiu kalapok minden színben " Lei 45—65-ig.

Nagyválaszték francia batisztokban, gyapju delineknben, szöttesekben, selymekben és klotiokban és mindennemű divatkeimeknben, harisnyákban, zsebkendőkben, nadrág- és harisnyatartókban, stb.